

**Projekt współfinansowany przez Unię Europejską,
w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.**

Ewaluacja projektu *Nowe horyzonty – zwiększanie szans uczniów na europejskim rynku pracy.*

Projekt został zrealizowany w latach 2013-2014 przez Zespół Szkół Ekonomicznych im. Janusza St. Pasierba w Tczewie i partnera z Wielkiej Brytanii, firmę Tellus Group z Plymouth. W ramach projektu 16 uczniów i uczennic klasy trzeciej specjalności technik organizacji usług gastronomicznych oraz 20 osób klas drugich specjalności technik hotelarstwa uczestniczyły w zagranicznych praktykach. Grupy odbyły 4 i 3-tygodniowe praktyki w Plymouth w Wielkiej Brytanii.

Niniejsza ewaluacja została sporządzona na podstawie raportów uczestników projektów, które zostały sporządzone po powrocie ze stażu zagranicznego. W swoich raportach uczestnicy poddali ocenie przygotowanie do stażu, przebieg stażu, uznanie kompetencji, rezultaty stażu oraz pomoc jaką uzyskali ze strony instytucji wysyłającej i przyjmującej. Uczestnicy zostali również poproszeni o wyrażenie swoich opinii na temat korzyści zawodowych płynących ze stażu oraz przewidywanego wpływu stażu na ich życie zawodowe i osobiste.

Przygotowanie do stażu

Wszyscy uczestnicy projektu (36 osoby) wzięli udział w przygotowaniu językowo-kulturowym do stażu, co znalazło potwierdzenie w złożonych raportach. W ramach przygotowania odbyło się 30 godzin kursu języka angielskiego zawodowego, 15 godzin kursu języka angielskiego z native speaker'em, przygotowanie kulturowe, 25 godzin – 10 godzin na temat historii i kultury Wielkiej Brytanii i 15 godzin warsztatów kulinarnych dla grupy gastronomicznej oraz z obsługi konsumenta dla grupy hotelarskiej, oraz 10 godzin przygotowania pedagogicznego – zajęcia z psychologiem, poświęcone asertywności, umiejętności radzenia sobie ze stresem, technikom autoprezentacji. W ramach przygotowania do stażu zapoznano uczestników z celami projektu oraz programem praktyk zawodowych realizowanych w Wielkiej Brytanii. W raportach końcowych uczestnicy oceniali 3 aspekty związane z przygotowaniem do wyjazdu:

- W jakim stopniu przygotowanie językowe umożliwiło im poradzenie sobie z codziennymi sytuacjami za granicą,
- W jakim stopniu przygotowanie językowe ułatwiło uczestnikowi pracę w zawodzie,
- W jakim zakresie otrzymane informacje umożliwiły uczestnikowi zintegrowanie się z nowym środowiskiem.

Ocen dokonywano w skali 5 stopniowej. Uczestnicy z obu grup ocenili bardzo wysoko jakość przygotowań. Poniższa tabela przedstawia podsumowanie odpowiedzi:

Przygotowanie stażu	Liczba uczestników	całkowicie	W bardzo dużym stopniu	W dużym stopniu	W małym stopniu	W bardzo małym stopniu
gastronomowie	16	6/37.5%	10/62.5%	x	x	x
hotelarze	20	14/70%	6/30%	x	x	x

Z powyższego podsumowania wynika, że zdecydowana większość uczestników bardzo pozytywnie ocenia przygotowanie i jego przydatność podczas pobytu w Wielkiej Brytanii.

Przebieg stażu

Przebieg stażu oceniano biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- Udzielenie pomocy w znalezieniu odpowiedniej instytucji goszczącej,
- Zaspokojenie potrzeb szkoleniowych uczestników,
- Zapoznanie uczestników z obowiązkami oraz wymaganiami przed nimi stojącymi,
- Dostosowanie czasu trwania stażu do realizacji celów szkoleniowych uczestników ,
- Dostosowanie działań do celów szkoleniowych uczestników w kraju,
- Zapewnienie odpowiedniego sprzętu,
- Informacja nt. osoby odpowiedzialnej za zapewnienie uczestnikom pomocy w realizacji programu oraz sprawdzenie ich wyników,
- Pomoc instytucji wysyłającej.

Uczestnicy byli proszeni o wypowiedź na temat sposobu organizacji stażu przez obie instytucje (wysyłającą i goszczącą). Z analizy raportów wynika, że uczestnicy byli świadomi działań i zakresu wsparcia oferowanych przez obie instytucje, znali osoby do kontaktu zarówno ze strony polskiej jak i brytyjskiej. Na otwarte pytanie dotyczące osobistego zaangażowania uczestników w przygotowanie stażu najczęściej padały odpowiedzi dotyczące wypełniania dokumentacji, rejestracji na stronie partnera, aktywnego uczestnictwa w kursie przygotowawczym.

Poniżej przedstawione są odpowiedzi uczestników na temat przebiegu stażu (ocena całkowita):

Przebieg stażu	Liczba uczestników	całkowicie	W bardzo dużym stopniu	W dużym stopniu	W małym stopniu	W bardzo małym stopniu
gastronomowie	16	11/68.75%	4/25%	1/6.25%	x	x
hotelarze	20	15/75%	5/25%	x	x	x

Uczestnicy oceniali również formalne uznanie kompetencji. Wszyscy uczestnicy (36 osób) uznali, że staż stanowił integralną część ich programu kształcenia.

Po zakończeniu stażu wszyscy uczestnicy otrzymali dokument Europass Mobilność potwierdzający ich umiejętności zdobyte w trakcie stażu. Uczestnicy otrzymali ponadto świadectwa uczestnictwa w kursie językowym wystawione przez ZSE i szkołę językową Lengua Viva. Poza tym, ZSE i Tellus Group, wystawiły certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w stażu.

Rezultaty stażu

Aspekty przebiegu stażu poddane ocenie:

- Zapoznanie uczestników z nowymi metodami i technologiami,
- Zdobywanie przez uczestników nowych umiejętności zawodowych,
- Lepsze posługiwanie się językiem obcym,
- Wzrost poczucia pewności siebie,
- Lepsze zrozumienie innych ludzi,
- Większa koncentracja na własnym kształceniu,
- Rozważanie możliwości pracy za granicą w przyszłości,
- Przyczynienie się do poprawienia wyników w nauce.

Poniższa tabela przedstawia wyniki:

Rezultaty stażu	Liczba uczestników	całkowicie	W bardzo dużym stopniu	W dużym stopniu	W małym stopniu	W bardzo małym stopniu
gastronomowie	16	8/50%	7/43.75%	1/6.25%	x	x
hotelarze	20	14/70%	5/25%	1/5%	x	x

Wyniki przedstawione w tabeli wskazują na to, że większość uczestników jest całkowicie lub w bardzo dużym stopniu usatysfakcjonowana rezultatami stażu. Uczestnicy byli również poproszeni o odpowiedź na otwarte pytanie dotyczące korzyści ze stażu i oczekiwanego wpływu stażu na ich życie zawodowe i osobiste. Uczniowie najbardziej podkreślali, że staż i pobyt za granicą były dla nich ogromnym doświadczeniem kulturowym, przez fakt, że mieszkali w innym kraju i że mieli okazję poznać młode osoby z innych krajów. Pobyt za granicą i odbycie stażu pomogło w przełamaniu bariery językowej – zwłaszcza umiejętności komunikowania się (podkreślano wzbogacenie słownictwa). Uczestnicy wyrażali przekonanie, że dzięki stażowi w Wielkiej Brytanii i nabytym umiejętnościom zawodowym zwiększyła się ich atrakcyjność w oczach potencjalnych pracodawców i że staż zwiększa ich szanse na rynku pracy. Część osób deklaruje, że rozważa podjęcie pracy za granicą i uważają, że dzięki stażowi nabyli przekonanie, że w przyszłości poradzą sobie w nowych sytuacjach i z nowymi wyzwaniami.

Rozwiązania praktyczne związane z wyjazdem

Uczestnicy oceniali następujące aspekty rozwiązań praktycznych związanych z wyjazdem:

- Zrozumienie treści umowy,
- Wypłatę kieszonkowego,

- Wysokość kieszonkowego,
- Transport i ubezpieczenie,
- Zadowolenie z otrzymanych informacji dotyczących ubezpieczenia społecznego, bezpieczeństwa osobistego,
- Zadowolenie z otrzymanej pomocy dotyczącej praktycznych aspektów pracy za granicą,
- Zapewnienie możliwości integrowania się ze społecznością lokalną.

Z analizy raportów wynika, że młodzież obu grup wysoko oceniła podejmowane przez instytucje uczestniczące w projekcie rozwiązania praktyczne.

W tabeli przedstawiono oceny uczestników:

Rozwiązania praktyczne	Liczba uczestników	całkowicie	W bardzo dużym stopniu	W dużym stopniu	W małym stopniu	W bardzo małym stopniu
gastronomowie	16	13/81.25%	2/12.5%	1/6.25%	x	x
hotelarze	20	16/80%	4/20%	x	x	x

Wypowiedzi uczestników potwierdzają prawidłowość przyjętych rozwiązań praktycznych.

Wartość dodana projektu

Projekt był drugim, który ZSE w Tczewie realizowało z Tellus Group. Nawiązanie i kontynuacja współpracy owocuje coraz lepszą realizacją projektów i powstaniem dalszych projektów zatwierdzonych do realizacji. W nowym projekcie weźmie udział 32 uczniów ZSE o specjalności technik ekonomista. Dwie grupy uczniów tej specjalności odbędą staże w roku 2015.